

PROVEDBENI PLAN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U OBJEKTIMA

Dubrović, Felicija

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:235577>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

**Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni preddiplomski studij sigurnosti i zaštite na radu**

Felicija Dubrović

**PROVEDBENI PLAN
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U OBJEKTIMA**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2021.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional undergraduate study of Safety and Protection

Felicija Dubrović

IMPLEMENTING PLAN
PROTECTION AND RESCUE IN FACILITIES

FINAL PAPER

Karlovac, 2021

**Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni prediplomski studij sigurnosti i zaštite na radu**

Felicija Dubrović

**PROVEDBENI PLAN
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U OBJEKTIMA**

ZAVRŠNI RAD

Mentor: Dr.sc.Nikola Trbojević,prof.v.š.

Karlovac, 2021.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Trg J.J.Strossmayera 9
HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni / specijalistički studij: Preddiplomski stručni studij Sigurnosti i zaštite
(označiti)

Usmjerenje: Sigurnost i zaštita na radu

Karlovac, 2021

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Felicija Dubrović

Matični broj: 0416616012

Naslov: Provedbeni plan zaštite i spašavanja u objektima

Opis zadatka:

- Zaštita i spašavanje u sustavu civilne zaštite
- Plan provedbe evakuacije

Zadatak zadan:

Rok predaje rada:

Predviđeni datum obrane:

Ožujak, 2021.

Rujan, 2021.

Rujan, 2021

Mentor:

Dr. Sc. Nikola Trbojević, prof. v. š.

Predsjednik Ispitnog povjerenstva:

Dr.sc.Zvonimir Matusinović, v.pred.

PREDGOVOR

Sve znanje koje sam stekla formalnim obrazovanjem kroz ovaj studij bit će dobar temelj za daljnje samoobrazovanje kojim ću obogatiti ovo već stečeno. Bilo je truda i često nije bilo lako, no nastojat ću ostati osoba koja će uvijek dati maksimum od sebe.

Zahvaljujem svojem mentoru, prof. dr. sc. Nikoli Trbojeviću, na podršci i sugestijama oko izrade ovog završnog rada, bez njega on ne bi bio potpun. Svjesna sam da ću još mnogo toga morati naučiti sama.

Hvala mojim roditeljima što su vjerovali u mene i poticali me na ovo od prvog dana.

Hvala mojoj baki koja me naučila ustrajnosti.

Hvala obitelji i svim prijateljima i onima koji su na bilo koji način pridonijeli nastanku ovog rada jer uz svoj trud i njihovu podršku nikada nisam imala granice svojih mogućnosti.

SAŽETAK

Uslijed sveprisutnih i novonastalih klimatskih promjena koje uzrokuju mnoge prirodne katastrofe poput poplava, uslijed prirodnih gibanja tektonskih ploča u unutrašnjosti zemljine kore koje dovode do potresa, radioloških kontaminacija potaknutih ljudskim djelovanjem, uslijed raznih kriznih stanja uzrokovanih pandemijama, epidemijama, uslijed sve većeg prometnog opterećenja, uslijed rušenja građevinskih objekata ratnim zbivanjima ili terorističkim napadima nastaju predvidive i nepredvidive ugroze koje se moraju planski prevenirati. Sva navedena stanja iziskuju da se donesu procjene rizika te planovi djelovanja civilne zaštite kojima će se pravodobno, stručno i kvalitetno razraditi dugoročne mjere i postupci organiziranog djelovanja u slučaju potencijalnih i nastalih katastrofa, akcidenata i nesreća te što adekvatnije sanirati i obnoviti sa što manje ljudskih žrtava i materijalnih šteta. Glavna svrha postojanja civilne zaštite je upravo stoga obrambeno-zaštitna funkcija koja će preventivom, suprotstavljanjem i saniranjem upravljati sigurnošću nekog teritorija i civilnog stanovništva koje tamo živi, obitava ili se zatekne, te svih materijalnih dobara a u cilju uspostavljanja daljnje normalizacije života i opstanka ljudi i životinja.

Ključne riječi: civilna zaštita, spašavanje, evakuacija, informiranje, plan

ABSTRACT

Due to omnipresent and emerging climatic changes that cause many natural disasters like floods, natural movements of tectonic plates into the earth's crust that lead to earthquakes, human-induced radiological contamination, various crises caused by pandemics and epidemics, increasing traffic load, demolition of buildings by war or terrorist attacks create predictable and unpredictable threats that must be systematically prevented. All these conditions require the adoption of risk assessments and civil protection action plans that will timely, professionally and efficiently develop long-term measures and procedures for organized action in case of potential and emerging disasters and accidents, and as adequately rehabilitate and restore with as few human victims and material damage. The main purpose of civil protection is precisely the defens-protective function that will prevent, oppose and rehabilitate the security of territory and civilian population living there or residing, and all material goods in order to establish further normalization of life and survival of humans and animals.

Key words: civil protection, rescuing, evacuation informing, plan

	Stranica
ZAVRŠNI ZADATAK	I
PREDGOVOR.....	II
SAŽETAK.....	III
SADRŽAJ.....	IV
1. UVOD.....	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja.....	2
2. PLAN PRIPRAVNOSTI CIVILNE ZAŠTITE.....	3
2.1. Pravni temelj sustava civilne zaštite.....	3
2.2. Operativne snage sustava civilne zaštite.....	4
2.3. Mjere civilne zaštite.....	5
2.4. Izrada i sadržaj plana pripravnosti.....	5
2.4.1. Sadržaj plana pripravnosti.....	6
3. PLAN DJELOVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU ZA VLASTITE POTREBE OBJEKTA.....	11
3.1. Plan sklanjanja zaposlenika i materijalnih dobara.....	12
3.2. Plan zaštite i spašavanja iz ruševina.....	13
3.3. Plan evakuacije na objektu.....	16
3.3.1. Izvješće o provedenoj vježbi evakuacije, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom.....	18
3.4. Osobna i uzajamna zaštita.....	26
3.5. Plan prve medicinske pomoći.....	27
3.6. Plan zaštite od požara.....	28
3.7. Plan zamračivanja.....	29

4. ZAKLJUČAK.....	31
5. LITERATURA.....	32
6. PRILOZI.....	33
6.1. Popis slika.....	33
6.2. Popis tablica.....	33

1. UVOD

Dobra izrada planskog dokumenta za zaštitu i spašavanje objekata osnova je da se sačuva ili zaštititi, obrani, sanira i obnovi svaki objekat koji potencijalno može biti ugrožen ili je već pretrpio štetu uslijed prirodnih katastrofa i kriznih stanja kao što su požari, potresi, poplave, terorizam, ratovi i dr. Izvori ugroze mogu biti prirodni i tehničko-tehnološki (rušenje građevinskih objekata i slično).

Planski dokument (u daljnjem tekstu: Plan) obično se sastoji od općeg i posebnog dijela. U općem dijelu razrađuje se upozoravanje, pripravnost, mobilizacija sustava civilne zaštite (službe, snage, institucije i tijela civilne zaštite). Posebni dio Plana odnosi se na razradu mjera civilne zaštite, postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite gdje se uz procjenu rizika djeluje u otklanjanju posljedica ugroza kako objekta tako i ljudi. U posebnom dijelu također se navode kapaciteti, osposobljenost i opremljenost operativnih snaga. Da bi se ostvarila dobra komunikacija sudionika u provedbi Plana, svakako se trebaju navesti svi sudionici i vertikalno i horizontalno te njihovi kontakt podaci. Interakcijom sustava civilne zaštite temeljem kvalitetnog i detaljnog Plana postići će se optimalna zaštita i spašavanja ljudi i objekata.

1.1. Predmet i cilj završnog rada

Ovim završnim radom željela sam sažeto prikazati tko i na koji način provodi zaštitu i spašavanje ljudi i objekata kroz sustav civilne zaštite pri čemu sam navela zakonske propise temeljem kojih proizlaze obveze provođenja zaštite, sudionici provođenja (operativne snage), mjere i načini provođenja zaštite. Također u radu je opisana izrada i sadržaj planskih dokumenata koje su pravne osobne dužne izraditi i primjenjivati ih, a u cilju otklanjanja ili smanjenja ljudskih žrtava i materijalnih šteta. Zakon propisuje obavezu poslodavca da osigura i organizira zaštitu svih ljudi koji rade u njegovom prostoru kao i zaštitu imovine i zgrada u kojima se radni proces odvija. Zakonodavac propisuje obavezu izrade planskih dokumenata koji detaljno razrađuju kako se provodi zaštita i spašavanje, stoga je zasebno prikazan Evakuacijski plan i njegova provedba, koji je po mom mišljenju ujedno i najvažniji dio spašavanja i ljudi i građevina. Fokus ovog rada odnosno cilj ovog rada je razraditi Provedbeni plan i opisati njegovu

primjenu u nekoj instituciji, tvrtki ili poduzeću. Samo kvalitetno i sistematično razrađen Plan provedbe, informiranje, edukacija te organizirana vježba i ozbiljan pristup problematici siguran su put k uspješnoj provedbi zaštite i spašavanja.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Zakoni, pravilnici i drugi pravni dokumenti kao izvori prava i obveza temelj su svim postupanjima stoga sam ih neizostavno navela u ovom radu. Internetske stranice neiscrpan su izvor podataka o svim najnovijim promjenama, tehničko-tehnološkim i industrijskim dostignućima i modernizaciji u svim segmentima društva te svjedoče kojom brzinom svijet ide naprijed, ali s druge strane mogu potaknuti ili neposredno izazvati brojne katastrofe. Taj galopirajući razvoj čak dovodi u pitanje opstanak čovječanstva. Nemarno gospodarenje prirodnim dobrima jednako kao i nemarno gospodarenje nad materijalnim i kulturnim dobrima mogu dovesti do nastanka i prirodnih katastrofa i svih ostalih nesreća. Sve te spoznaje i sve dosadašnje nastale katastrofe, nepogode, nesreće i tragedije dovelo su do potrebe za izradom dokumenata kojima se zemlje potpisnice na globalnoj razini kao i na nivou Europske unije obvezuju donositi pravne akte kojima se nalaže očuvanje svakog ljudskog života, biološke raznolikosti te materijalne i kulturne baštine. Mnogo se toga danas promijenilo u svijetu obzirom na klimatske promjene kojih smo svjedoci, bilo da su uzrokovane prirodnim zbivanjima ili ljudskim djelovanjem, a koje su uzrokovale broje prirodne nepogode. Neposredni smo svjedoci, u posljednje dvije godine, u Hrvatskoj, regionalnim potresima i poplavama koje su ostavile vidljive učinke na prostor gdje živimo i na način na koji živimo. Život bez interneta gotovo je nezamisliv. Informacije koje se šire brzinom svjetlosti dostupne su nam iz svakog kutka zemljine kugle. Internetom se informiramo što je novo i u području zaštite i spašavanja. Internetom najbrže saznajemo od pronalaska tehničkih noviteta u sustavu zaštite do opreme za spašavanje te mnogo dobrih primjera ih stvarnih životnih situacija. Mnogi su stručni članci javno objavljeni i dostupni za čitanje na internetskim portalima i također su izvor podataka za moj rad. Podaci koje sam napisala u ovom radu prikupljeni su temeljem već navedenog i kontaktom s voditeljem zaštite na radu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te osobnim prisustvovanjem vježbi evakuacije i gašenja požara na

Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kao i obavljanjem radnih zadataka u tvrtki Zaštita-atest d.o.o.

2. PLAN PRIPRAVNOSTI CIVILNE ZAŠTITE

2.1. Pravni temelje sustava civilne zaštite

Pravni temelj sustava civilne zaštite nalazimo u Zakonu o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21) gdje se utvrđuje sustav i djelovanje civilne zaštite i propisuje definicija iste.

Članak 1. st. (1) navedenog Zakona kaže : Ovim Zakonom uređuje se sustav i djelovanja civilne zaštite; prava i obveza tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih i fizičkih osoba; osposobljavanje za potrebe sustava civilne zaštite; financiranje civilne zaštite; upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i druga pitanja važna za sustav civilne zaštite.

st. (2) istog Zakona definira civilnu zaštitu i kaže: Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanja zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

st. (3) Civilna zaštita je od javnog interesa za Republiku Hrvatsku i za sigurnost Republike Hrvatske.

Temeljem ovog Zakona i čl. 38. st. 2. Zakona o sustavu državne uprave (NN 66/19) ministar unutarnjih poslova po prethodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za obranu, zaštitu okoliša i graditeljstvo te uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova, donesen je i podzakonski akt Ministarstva unutarnjih poslova (NN 66/2021.) Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja.

Republika Hrvatska preuzela je i pravne regulative Europske unije te druge relevantne propise i dokumente vezane uz područje civilne zaštite.

Plan djelovanja civilne zaštite donosi se na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj, strategijskoj razini. Svaka županija pa i gradovi unutar nje, donose svoju strategiju civilne zaštite ovisno od geografskoj, krajobraznoj, geološkoj, demografskoj, razvojnoj, infrastrukturnoj i drugoj različitosti. Interdisciplinarnim pristupom i maksimalnim organiziranjem svih raspoloživih snaga civilne zaštite kao djelatnosti prevenira se zaštita od ugroza za što se donose posebno propisane mjere.

2.2. Operativne snage sustava civilne zaštite

- Operativne snage na nacionalnoj razini podrazumijevaju sve sudionike koji provode mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite:

- Vlada Republike Hrvatske
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- tijela državne uprave i druga državna tijela
- Oružane snage Republike Hrvatske i policija
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

- Operativne snage lokalne samouprave su:

- Stožer civilne zaštite
- operativne snage vatrogastva
- operativne snage Hrvatskog crvenog križa
- operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja
- udruge
- postrojbe i povjerenici civilne zaštite

- koordinatori na lokaciji
- pravne osobe u sustavu civilne zaštite

2.3. Mjere civilne zaštite

Mjere civilne zaštite donose se jednobrazno na svim razinama, no podložne su promjenama i nadopunama ovisno o mjestu primjene. Općenito govoreći svode se na mjere: uzbunjivanja i obavješćivanja, evakuacije, zbrinjavanja, sklanjanja, spašavanja, prve pomoći, kemijsko-biološko-radiološko-nuklearne zaštite, asanacije (humana, animalna, asanacija terena), zaštite životinja i namirnica životinjskog porijekla te zaštita bilja i namirnica biljnog porijekla.

Aktivnosti koje se provode u okviru civilne zaštite dijelimo na pripremne i operativne kroz faze djelovanja putem prevencije, pripravnosti i reagiranja.

2.4. Izrada i sadržaj Plana pripravnosti

Planski dokumenti u području civilne zaštite izrađuju se na temelju procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku i procjene rizika od velikih nesreća a na temelju odredbi Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja i drugih relevantnih propisa (NN 66/21)

Svaki planski dokument izrađuje se na temelju godišnje analize stanja sustava civilne zaštite te se na temelju procjene rizika određuju prioritetne preventivne mjere, dinamika i način provedbe upravljanja rizicima. Svakom dobrom analizom moći će se smanjiti ranjivost kategorija društvenih vrijednosti koje su izložene ugrozama a suprotno temeljem utvrđenih slabosti kapaciteta civilne zaštite uspostaviti rješenja za jačanje operativnih snaga (obrazovanjem, vježbama, opremom) te njihovim razvojem kao i smjernicama za poboljšanje samih procedura za planiranje i koordinaciju u slučajevima nepredvidivih i predvidivih ugroza.

Planom zaštite i spašavanja utvrđuju se nositelji, mjere i postupci kojima će se koordiniranjem Stožera zaštite i spašavanja, operativnih snaga i svih sudionika zaštite i spašavanja provoditi aktivnosti u cilju zaštite i spašavanja te saniranju nastalih posljedica.

Plan zaštite i spašavanja (u daljnjem tekstu Plan pripravnosti) osim na nacionalnoj te regionalnoj odnosno lokalnoj razini, donosi i svaki pravni subjekt za sebe. Svojim internim Planom utvrdit će sve one preventivne mjere (sukladno javnim politikama) kojima će se uključiti i odgovorno upravljanje svih sudionika s lokalne razine sustava civilne zaštite.

Zakonom o zaštiti na radu (NN 071/2014, 118/2014, 094/2018 i 096/2018) čl. 55. propisano je da su poslodavci obavezni izraditi plan evakuacije i spašavanja za slučaj potrebe, odrediti osobe koje će provoditi mjere zaštite od požara i spašavanja te radnike upoznati s donesenim planom.

2.4.1. Sadržaj plana pripravnosti

Plan pripravnosti sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela. U jednom dokumentu najčešće su obuhvaćeni i posebno razrađeni svi "scenariji" potencijalnih opasnosti.

U tekstualnom dijelu Plana pripravnosti - evakuacije i spašavanja trebaju biti obuhvaćeni sljedeći elementi:

- opis objekta (mjesto rada, prostorija i prostora u kojem se obavlja rad) sa značajkama lokacija
- opis tehnološkog procesa i poslova koji se obavljaju
- moguće vrste izvanrednih događaja koje mogu nastati s obzirom na prirodu tehnološkog procesa i vanjske čimbenike
- najkritičniji dijelovi objekta u slučaju izvanrednog događaja
- evakuacijske zone (logične cjeline u prostoru), s brojem osoba koje se nalaze ili se mogu naći u istima

- smjerovi kretanja i sigurna mjesta okupljanja evakuiranih osoba
- evakuacijske puteve i izlaze te njihova analiza
- popis opasnih tvari s naznakom opasnih svojstava i količina
- opis tehničkih sustava te sustava opreme za gašenje požara
- općenite mjere kao preduvjet za uspješno provođenje evakuacije i spašavanja
- način uzbunjivanja za slučaj iznenadnog događaja
- način obavješćivanja prema van ukoliko postoji rizik od opasnosti izvan prostora za koji se plan izrađuje
- način obavješćivanja javnih službi za slučaj nastanka iznenadnog događaja (vatrogasci, hitna pomoć, policija, gorska služba spašavanja)
- popis osoba odgovornih za provođenje evakuacije i spašavanja po evakuacijskim zonama i njihove dužnosti (Prilog 1)
- postupanje radnika i drugih osoba u slučaju nastanka iznenadnog događaja
- program osposobljavanja osoba odgovornih za provođenje evakuacije i spašavanja
- plan izvođenja praktičkih vježbi evakuacije i spašavanja s rokovima održavanja
- potrebna sredstva za pružanje prve pomoći te potrebna oprema i sredstva za samospašavanje
- situacijski prikaz objekta ili prostora u odnosu na druge objekte i prostor
- tlocrt prostorija i prostora koje Plan pripravnosti obuhvaća

Tablica br. 1

POPIS OSOBA ODGOVORNIH ZA PROVEDBU EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

Popis članova ekipe za evakuaciju i spašavanje*

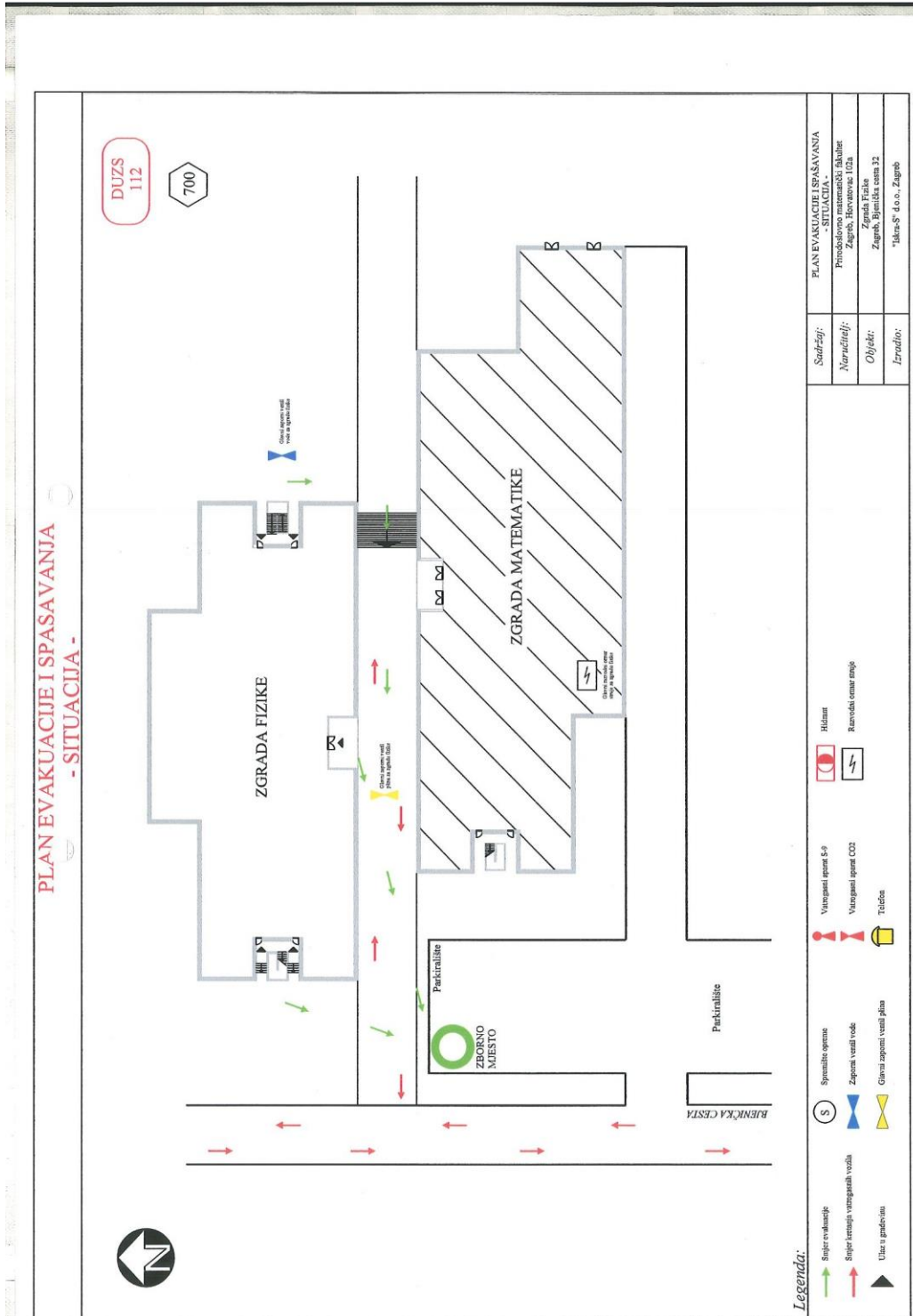
	Prezime i ime *	Zaduženje	Telefon *
1.		Voditelj	
2.		Zamjenik voditelja	
3.		Član	
4.		Član	
5.		Član PP**	
6.		Član PP**	

PP** - Član ekipe za evakuaciju i spašavanje koji je ujedno osposobljen i za pružanje prve pomoći

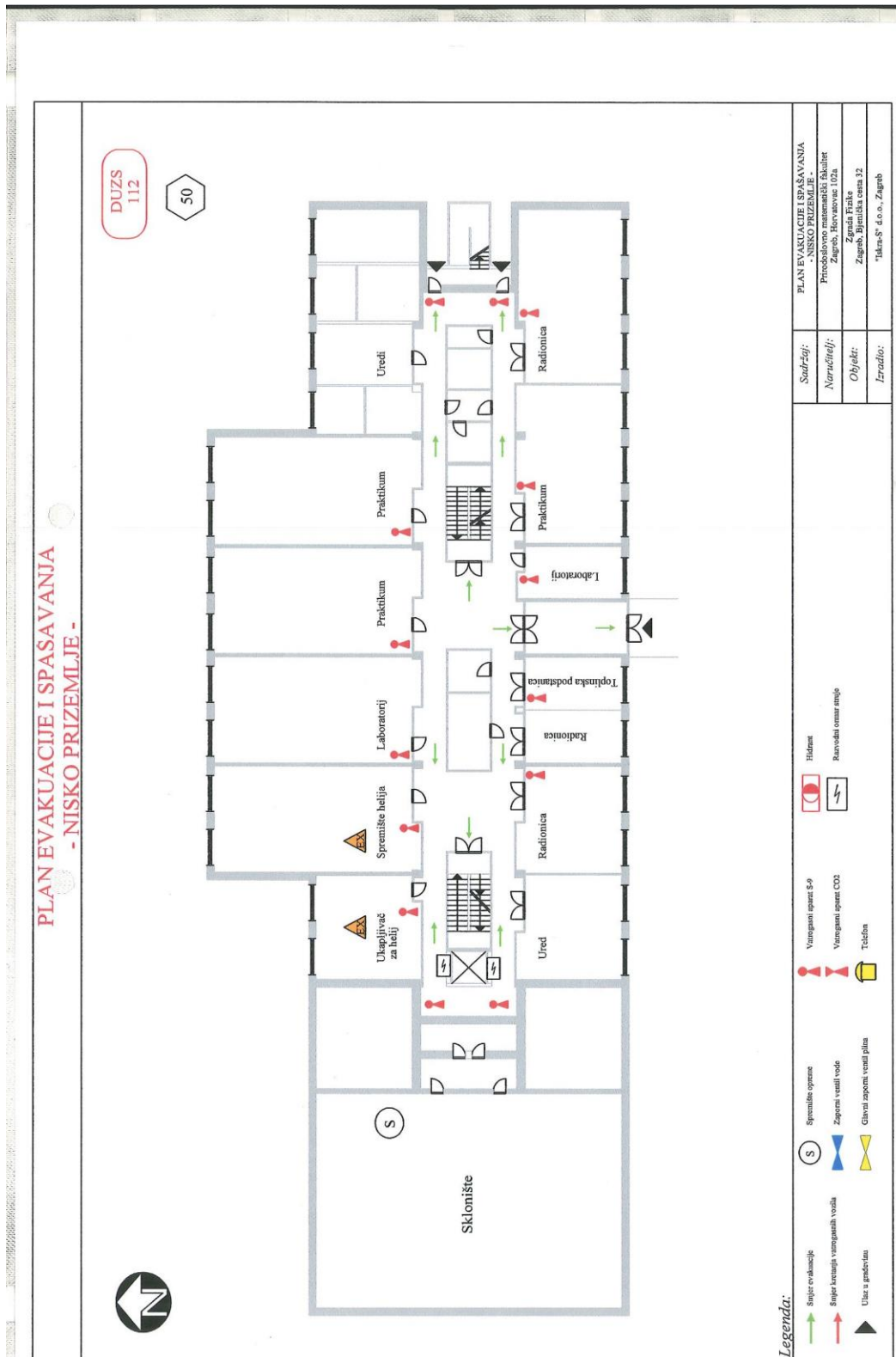
Grafički dio Plan pripravnosti sadrži:

- prikaz situacije objekta u odnosu na okolne objekte ili dijelove objekata (Prilog 2)
- prikaz tlocrta svih etaža u sklopu objekta te smjerova evakuacije s propisanim simbolima (Prilog 3)
- prikaz evakuacijskih izlaza, unutarnjih i vanjskih puteva
- prikaz tehničkih sustava i opreme (vatrogasnih aparata, hidranata, sustava za dojavu poziva, tipkala za isključenje električne energije, mjesta zatvaranja energenata i vode, smještaj opreme za prve pomoć, smještaj opreme za evakuaciju i spašavanje)
- prikaz zbornih (sigurnih) mjesta nakon evakuacije
- prikaz lokacije, pozicije opasnih sadržaja (zapaljivih, eksplozivnih, toksičnih, radioaktivnih tvari i sl.)

Slika br. 1
 PRIKAZ SITUACIJE OBJEKTA U ODNOSU NA OKOLNE OBJEKTE ILI DIJELOVE
 OBJEKATA

**Slika br. 2
PRIKAZ TLOCRTA SVIH ETAŽA U SKLOPU OBJEKTA TE SMJEROVA
EVAKUACIJE S PROPISANIM SIMBOLIMA**

3. PLAN DJELOVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU ZA VLASTITE POTREBE OBJEKTA

Na temelju članka 16. stavka 2. Pravilnika o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja razrađuju se načini organiziranja i provedbe osobne, uzajamne i skupne zaštite te provođenje potrebnih mjera zaštite i spašavanja.

Sukladno članku 18. stavku 1. Pravilnika o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja u ovom dijelu Plana nalaze se elementi koji određuju:

- 1) Organizaciju i provođenje osobne, uzajamne i skupne zaštite
- 2) Organizaciju i provođenje mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara
- 3) Po potrebi i druge provedbene dokumente

Organizacija i provođenje osobne, uzajamne i skupne zaštite sadrži:

- upute svim djelatnicima i zadaće koje treba provesti radi priprema i aktivnosti u slučaju opasnosti od prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća te od ratnih razaranja
- pregled stanja opremljenosti osobnim i skupnim sredstvima zaštite

Organizacija i provođenje mjera za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara razrađuje se u posebnim planovima.

To su:

- Plan sklanjanja zaposlenih ljudi i materijalnih dobara
- Plan zaštite i spašavanja iz ruševina
- Plan evakuacije
- Plan zamračivanja
- Plan prve medicinske pomoći

- Plan zaštite i spašavanja od požara (ukoliko objekt bude kategoriziran po posebnom propisu prema Zakonu o zaštiti od požara).

Sadržaj mjera svakog pojedinog plana razrađuje se sukladno članku 20. Pravilnika o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja. Izrađuju se samo dijelovi planova mjera zaštite i spašavanja u potrebnom opsegu i mjere koje trebaju funkcionirati u okviru civilne zaštite objekta.

Razrada planova po pojedinim mjerama zaštite i spašavanja ovisi o veličini pravne osobe, broju djelatnika, stupnju i vrsti objekata na području lokacije, vrsti djelatnosti, stupnju procjene ugroženosti i procjeni vlastitih mogućnosti za organizaciju zaštite i spašavanja. Mjere zaštite i spašavanja organiziraju se, pripremaju i provode s nakanom da se u datim uvjetima umanje ili neutraliziraju učinci neželjenoga djelovanja, ublaže njihove posljedice, otklone i svedu na što je moguće manju mjeru.

3.1. Plan sklanjanja zaposlenika i materijalnih dobara

Zakon o sustavu civilne zaštite članak 3. točka 26 i 27, definira:

26) Sklanjanje je organizirano upućivanje građana u najbližu namjensku građevinu za sklanjanje ili u drugi pogodan prostor koji omogućava optimalnu zaštitu sa ili bez prilagodbe (podrumske i druge prostorije u građevinama koje su prilagođene za sklanjanje te komunalne i druge građevine ispod površine tla namijenjene javnoj uporabi kao što su garaže, trgovine i drugi pogodni prostori).

27) Spašavanje materijalnih i kulturnih dobara je skup organiziranih i koordiniranih aktivnosti koje se provode radi sprječavanja oštećivanja i/ili uništavanja materijalnih i kulturnih dobara.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara obuhvaća planiranje i izgradnju skloništa i drugih zaštitnih objekata, te njihovo održavanje i organizaciju korištenja.

Sklanjanje se obavlja najčešće zbog neprijateljskog bojnog djelovanja i razaranja.

Voditelj sklanjanja organizira i provodi s osobama koje u tom trenutku odredi, sklanjanje ljudi, a ako je moguće i materijalnih sredstava. Isto tako određuje redoslijed i pravce sklanjanja.

Ako je moguće to trebaju biti uvijek najkraći putovi do sklonišnog prostora. Putovi koji se koriste za sklanjanje moraju biti uredno obilježeni.

Na određeni znak uzbunjivanja (opća opasnost ili zračna opasnost) dužnost je svake osobe da disciplinirano i mirno krene prema sklonišnom prostoru i slijedi upute osoba koji provode sklanjanje. Ponašanje u sklonišnom prostoru zahtijeva red i disciplinu.

U slučaju češće potrebe sklanjanja sklonišni prostor moguće je dodatno urediti, tako da zadovoljava uvjete boravka ljudstva. Sklonišni prostor moguće je opskrbiti pitkom vodom, hranom, pokrivačima i drugim pomoćnim sredstvima koja omogućuju ugodniji boravak u njemu.

Na ulaznim mjestima i drugim otvorima objekta gdje se nalazi prostor za sklanjanje potrebno je postaviti zaštitu vrećama napunjenih pijeskom. Nakon danog znaka za sklanjanje, osobe zadužene za provođenje sklanjanja dužne su pregledati sve prostorije kako bi utvrdili jesu li na vrijeme napuštene.

3.2. Plan zaštite i spašavanja iz ruševina

Do rušenja objekata i zatrpavanja ljudi može doći zbog prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća te ratnih razaranja. Do rušenja i urušavanja objekata najčešće dovode potresi i požari. Potres je prirodna katastrofa koju možemo očekivati u bilo kojem dijelu zemlje i u bilo kojem trenutku. Uzrokovana je iznenadnim i brzim podrhtavanjem tla koje

nastaje pucanjem stijena u zemljinoj unutrašnjosti ili pomicanjem tektonskih ploča duž postojećih rasjeda. Moderna tehnologija još uvijek mogućnost predviđanja potresa. Procjene se baziraju na procjeni seizmičkog rizika kojim se procjenjuje očekivani intenzitet potresa na određenom području. Hrvatska se nalazi na seizmički aktivnom području čega smo svjedoci posljednje dvije godine. Podrhtavanja tla odvijaju se svakodnevno, ali njihov intenzitet bilježe tek precizni instrumenti i takvi mali potresi nisu opasni za ljude i građevine. Postoji izravna povezanost ove mjere s drugim mjerama zaštite i spašavanja, osobito s mjerom prve medicinske pomoći.

Učinkovito i brzo spašavanje iz ruševina utječe na preživljavanje znatnog broja ljudi. Radi toga pripreme za spašavanje osoba iz porušenih i oštećenih objekata imaju veliku važnost, te zahtijevaju angažiranje što većeg broja osoba. Spašavanje iz ruševina složen je i odgovoran zadatak koji iziskuje visok stupanj osposobljenosti i opremljenosti. Pravilna procjena i ispravni postupci u procesu spašavanja presudni su za svaki ljudski život.

Temeljne operativne snage sustava su vatrogasne postrojbe u državnoj nadležnosti te dobrovoljne vatrogasne postrojbe i civili.

Prema procjeni, za plitko zatrpanu osobu potrebno je do dva sata rada da bi je se oslobodilo, dok za srednje i duboko zatrpane osobe potrebno je čak do 20 sati rada. Srednje i duboko zatrpane je teško pronalaziti bez odgovarajuće opreme, tehničkih sredstava i strojeva koje objekt nema stoga se u takvim slučajevima pozivaju postrojbe specijalističke namjene civilne zaštite:

- vatrogasne postrojbe
- postrojbe za zaštitu i spašavanje od neeksplozivnih minsko-eksplozivnih naprava i ubojnih sredstava
- postrojbe za prvu medicinsku pomoć
- postrojbe za zaštitu i spašavanje iz ruševina /pronalaze, izvlače i pružaju prvu pomoć nastradalim osobama.

One se angažiraju na:

otkrivanju, pronalaženju i spašavanju zatrpanih u ruševinama

- spašavanju ugroženih s viših katova

- pružanju prve medicinske pomoći, transportiranju i evakuaciji do određenih zdravstvenih ustanova
- eventualnom uklanjanju neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava
- raskrćivanju ruševina.

Operativne snage mogu se angažirati i na ostalim zadaćama koje su primjerene njihovoj obučenosti, opremljenosti i psihofizičkoj spremnosti. Voditelj zaštite i spašavanja iz ruševina dužan je organizirati i provoditi s osobama koje u tom trenutku odredi provođenje ove mjere.

Ono što nikako ne smijemo zanemariti je uloga pasa u spašavanju iz ruševina. Značaj potražnih pasa nemjerljiv je u efikasnom nalaženju nestalih-izgubljenih i zatrpanih osoba. Naime, jedan dobro obučeni pas može zamijeniti nekada i do stotinu ljudi u potrazi po površini terena i nerijetko to obavlja kvalitetnije pri čemu mu pomaže njuh. Njuhom isključuje mogućnost da prođe pored nestalog neprimijećeno, posebno ako se radi o osobi bez svijesti ili mrtvoj osobi.

Posebne opasnosti koje se pojavljuju kod rušenja su:

- prašina - usporava i komplicira provođenje spašavanja iz ruševina, te je potrebno koristiti sredstva za zaštitu dišnih organa (zaštitne maske) ili priručna sredstva (mokre ručnike, itd.)
- požari - nastaju uslijed izravnog djelovanja zapaljivih napadnih sredstava i oštećenjem električnih vodova
- voda - može uzrokovati davljenje zatrpanih, te je potrebno odmah zatvoriti vanjsku mrežu
- električna energija - može uzrokovati požar i strujni udar, te je potrebno odmah isključiti
- plin - predstavlja opasnost gušenja zatrpanih i potencijalnu opasnost od eksplozija, te ga treba odmah zatvoriti.

Što se tiče obnova oštećenih građevina one podlježu zakonskim propisima pa je tako nakon proteklih potresa 2020. godine donesen Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko zagorske županije i Zagrebačke županije (NN 102/2020). Prema tom zakonu predviđa se ovisno o šteti koja je nastala a u cilju zaštite zgrada mogućnost cjelovite obnove zgrade, cjelovite obnove konstrukcije, pojačanje konstrukcije, popravak konstrukcije, popravak nekonstrukcijskih elemenata temeljem čega se izrađuju projekti obnove te tehnička dokumentacija odnosno projekt obnove oštećene ili unštene zgrade. U slučaju potpunog oštećenja i nemogućnosti rekonstrukcije primijenit će se mjera otklanjanja ruševine.

Kulturna dobra uživaju posebnu zaštitu u Republici Hrvatskoj i podlježu Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Zgrade koje su kulturna dobra odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima također su predmet zaštite kako vlasnika tako i nositelja prava na kulturnom dobru. Nositelji prava na nekoj zgradi koja je kulturno dobro dužni su je zaštititi i očuvati.

3.3. Plan evakuacije na objektu

Evakuacija se provodi zbog različitih vrsta ugrožavanja (prirodne, tehničko-tehnološke i ekološke nepogode, te ratnih razaranja). Evakuiraju se određene kategorije stanovništva s ugroženih područja u područja s manjim stupnjem ugroženosti, u kojima im se moraju osigurati povoljniji uvjeti zaštite od ratnih djelovanja i odgovarajući uvjeti za preživljavanje (daljnja lokacija).

Evakuacijom na objektu obuhvaćaju se zaposlenici i materijalna dobra zbog ugrožavanja koje nastaje na samom objektu ili neposrednoj blizini.

Za provođenje evakuacije je zadužen voditelj Službe općih poslova (u daljnjem tekstu voditelj evakuacije). On je provodi s osobama koje se toga trenutka zateknu na objektu.

Sve osobe koje se nalaze na ugroženom objektu dužne su se prilikom evakuacije pridržavati Plana evakuacije odnosno zapovijedi osoba koje je provode.

Obavješćivanje se obavlja ručnom sirenom, glasom ili teklićem te kombinirano.

Ručnom sirenom uzbuđuje se standardnim zvučnim signalom za opću opasnost. Ručna sirena mora se nalaziti na glavnoj porti objekta, te mora biti takvoga intenziteta da se čuje u svim dijelovima objekta.

Uzbuđivanje glasom - povicima obavlja se kada iz bilo kojega razloga zataji ručna sirena. Voditelj evakuacije zapovijeda evakuaciju iz objekta.

Osobe koje obavješćuju zaposlenike dužne su obići sve prostorije objekta, uključivši i one u kojima se boravi samo povremeno. Osoba zadužena za provođenje evakuacije i spašavanja ovisno o incidentu i prijetećoj opasnosti, nalaže djelomičnu ili potpunu evakuaciju radnih prostorija. Voditelj evakuacije, ako je to potrebno, o nastupu i razlozima evakuacije najhitnije obavješćuje profesionalne spasilačke ekipe:

- ◆ vatrogasne postrojbe
- ◆ hitnu pomoć
- ◆ policiju
- ◆ gradske komunalne službe po potrebi (Državna služba za zaštitu i spašavanje, Elektra, Vodoopskrba i odvodnja).

Tablica br. 2

BROJEVI TELEFONA HITNIH INTERVENCIJA

Red.br.	Opis	Broj telefona
1.	Policija	192
2.	Vatrogasci	193
3.	Hitna medicinska pomoć	194
4.	Državna služba za zaštitu i spašavanje	112
5.	Elektra	4856-335
6.	Vodoopskrba i odvodnja	6163-999

Isto tako zadužuje osobe za isključenje plina odmah, te isključenje struje ali tek nakon pet minuta po obavijesti, kako bi se evakuacija obavila što uspješnije. Evakuacijski putovi moraju biti označeni uočljivim oznakama, a kontrolira ih stručna osoba zadužena za zaštitu od požara te odgovorna osoba na Objektu.

U nastavku prikazano je izvješće o provedenoj vježbi evakuacije, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom te se u prilogima pod brojevima 5,6,7 i 8 nalaze oznake, grafički prikazi područja na kojem se vježba evakuacije provodila i legenda.

3.3.1. IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ VJEŽBI EVAKUACIJE, SPAŠAVANJA LJUDI I IMOVINE UGROŽENIH POŽAROM

Agronomski fakultet u Zagrebu
Zagreb, Svetošimunska cesta 25

IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ VJEŽBI EVAKUACIJE, SPAŠAVANJA LJUDI I IMOVINE UGROŽENIH POŽAROM

Sukladno utvrđenom Planu izvođenja pokazne vježbe evakuacije i spašavanja ljudi i imovine iz prostorija I,II, III,IV,V,VI Agronomskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, Svetošimunska cesta 25, dana _____ sati započela je pokazna vježba.

Tijek vježbe je tekao prema Planu izvođenja vježbe i to:

1. Simuliran je nastanak požara u prostoru paviljona. Po uočavanju požara od strane zaposlenika obaviješten je glavni voditelj evakuacije, a istovremeno je osoba koja je uočila požar započela s akcijom početnog gašenja požara upotrebom ručnog vatrogasnog aparata. Požar se brzo širio i nije se mogao kontrolirati.
2. Glavni voditelj evakuacije se upoznao s požarnom situacijom i preuzeo koordinaciju spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Glavni voditelj evakuacije učinio je sljedeće radnje:

- Stalno je bio u kontaktu s gasiteljima u vezi procjene opsega i veličine požara, a radi pozivanja vanjskih službi: vatrogasaca, hitne pomoći i dr.
- Glavni voditelj evakuacije označio je početak evakuacije za cijeli prostor.
- Naredio je svim osobama koje su se zatekle u prostorijama paviljona da bez panike i uz potrebnu pozornost obave evakuaciju iz prostorija prema planiranim zbornim mjestima evakuacije.
- Naredio je iznošenje dokumentacije te robe i materijala iz prostora uz obavezu da se tijekom akcije ne smije dovesti u opasnost zdravlje i životi radnika u prostoru.
- Odredio je jednog člana ekipe za evakuaciju radi uklanjanja vozila ispred i oko glavnog ulaza radi osiguravanja prohodnosti vatrogasnih putova, kao i zbrinjavanja evakuiranih osoba.
- Naredio je da svi prisutni zaposlenici stručno osposobljeni za pružanje prve pomoći budu spremni za djelovanje.

3. Voditelji evakuacijskih zona

Voditelji evakuacijskih zona činili su sljedeće radnje:

- Po pokretanju evakuacije primarno su djelovali protiv mogućih pojava paničnog ponašanja.
- Postupali su prema ostalim naredbama rukovoditelja ekipe.
- Samostalno poduzimali hitne mjere kojima se osigurava brža i učinkovitija evakuacija
- Održavali red na zbornim mjestima
- Podnijeli izvješće glavnom voditelju evakuacije
- Osobe osposobljene za pružanje prve pomoći bile su pripremljene pružiti potrebnu prvu pomoć, te evakuirati ozlijeđenu osobu

4. Ostali radnici su:

- uputili se normalnim kretanjem prema izlazu iz prostora i zatim prema zbornim mjestima za evakuaciju,
- zadržali se na utvrđenim zbornim mjestima do obavijesti o opozivu opasnosti.

5. Dužina trajanja evakuacije:

- 5 minuta i 26 sekundi

6. Mjesto evakuacije:

- Zborna mjesta sukladno planu evakuacije i spašavanja

7. Da li su pozvane vanjske službe (vatrogasne, policijske, civilne zaštite, hitne pomoći):

- Ne

8. Da li se dogodila materijalna šteta na objektu ili sredstvima rada:

- Ne

9. Prijedlozi za poboljšanje kvalitete provedbe vježbe evakuacije i spašavanja u zatečenom objektu:

- Osigurati opremu za evakuaciju i spašavanje za sve objekte fakulteta
- Nastaviti provoditi edukaciju voditelja evakuacije i radnika
- Osigurati da svi izlazi iz objekta uvijek budu prohodni

Pokazna vježba okončana je _____ po završnoj analizi vježbe.

U Zagrebu, _____ godine.

za Agronomski fakultet u Zagrebu

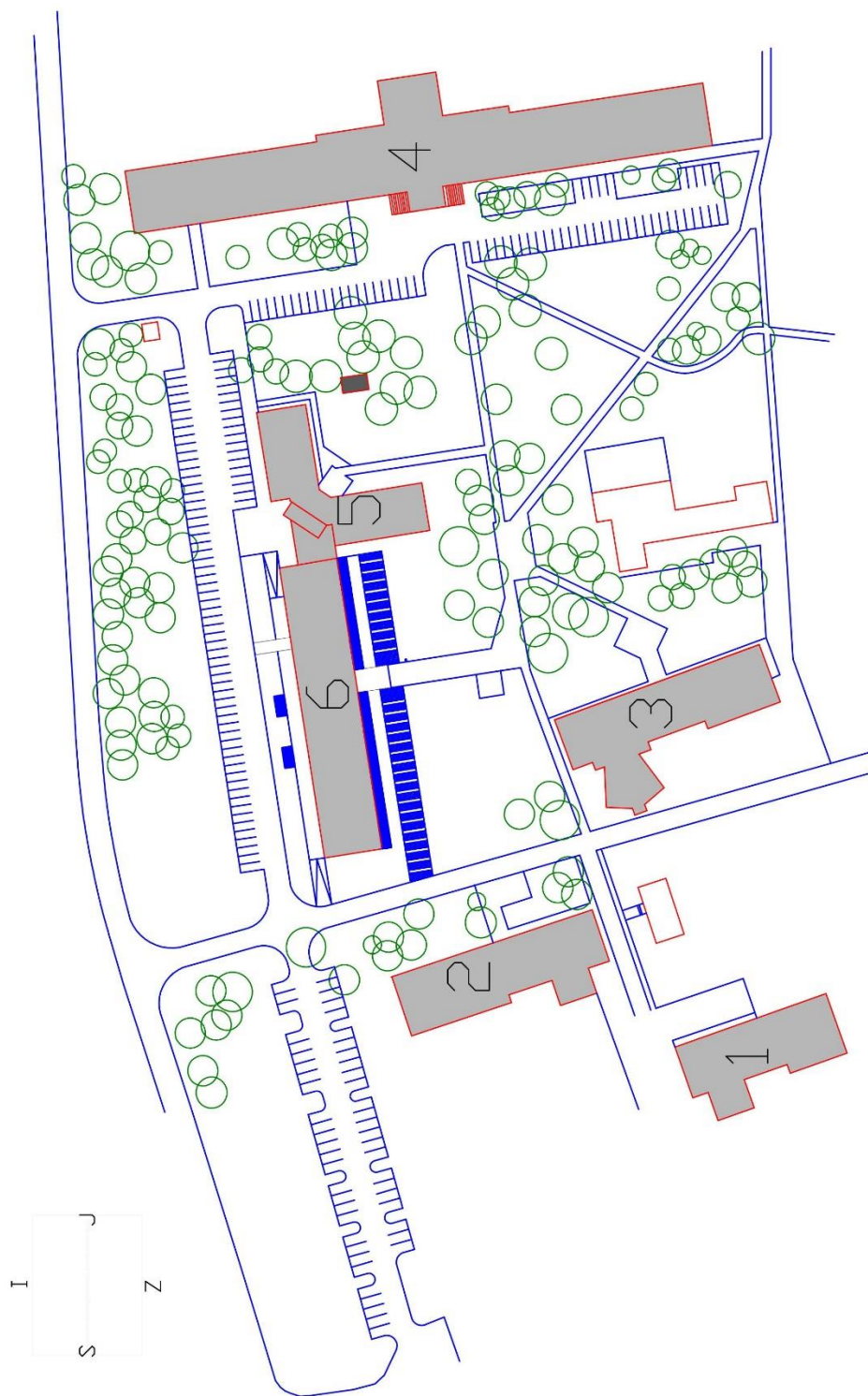
Voditelj evakuacije

Slika br. 3
OZNAKE OBAVIJESTI

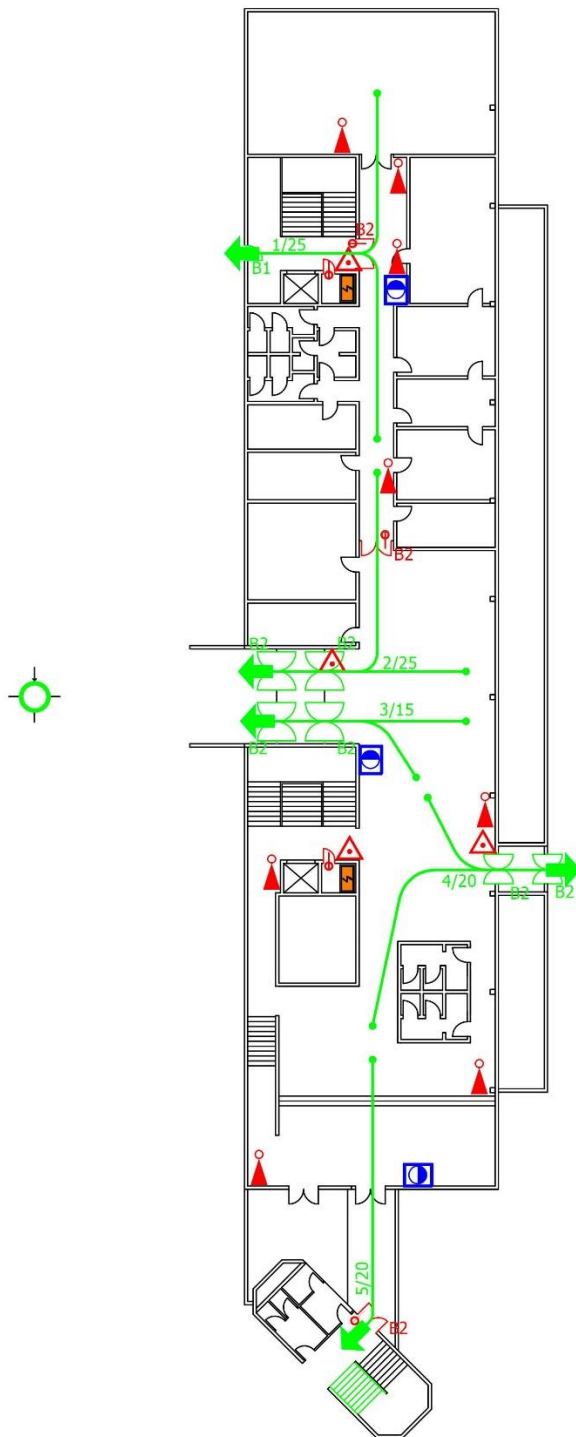

Slika br. 4
PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA-SITUACIJA

Slika br. 5
PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA-NISKO PRIZEMLJE

Slika br. 6

LEGENDA	
	VAŠA POZICIJA
	ZBORNO MJESTO
	RUČNI JAVLJAČ POŽARA
	UREĐAJ RUČNOG ISKLUČENJA EL. ENERGIJE
	SMJER NORMALNE EVAKUACIJE UNUTAR GRAĐEVINE
	VRATA NA PUTU ZA EVAKUACIJU
	RAZVODNI ORMAR
	GLAVNI PLINSKI RUČNI VENTIL
	PRVA POMOĆ
	STUBIŠTE NORMALNE EVAKUACIJE
	RUČNI APARAT ZA GAŠENJE SA CO2
	VATROOTPORNA VRATA
	UNUTARNJI HIDRANT S OPREMOM
	RUČNI APARAT ZA GAŠENJE PRAHOM
	UREĐAJ RUČNOG ISKLUČENJA EL. ENERGIJE
	STUBIŠTE NORMALNE EVAKUACIJE

3.4. Osobna i uzajamna zaštita

Zakonom o sustavu civilne zaštite članakom 3. točka 17 definirana je osobna i uzajamna zaštita kao temelj i najmasovniji oblik uključivanja pučanstva u zaštitu i spašavanje. Ona sadrži mjere, aktivnosti i postupke radi neposredne osobne i uzajamne zaštite svakog zaposlenika, kao i onih osoba koje se zateknu na objektima, sredstvima ili površinama Objekta. Osobna i uzajamna zaštita ustrojava se i provodi u svim organizacijsko-tehnološkim dijelovima Objekta u cjelini, sa svrhom da osigura neposrednu zaštitu zaposlenika i materijalnih dobara.

Ona se ostvaruje provođenjem:

- organizacijsko-planskih zadaća - u što spada organiziranje i pripremanje osobne i uzajamne zaštite, opremanje sredstvima osobne i skupne zaštite, poduku i osposobljavanje za provođenje osobne i uzajamne zaštite, te druge zadaće.
- operativnih zadaća - u što spada pružanje osobne i uzajamne zaštite sebi i drugim ugroženim osobama na prostoru djelatnosti Objekta i njezinoj neposrednoj blizini.

Osobnom i uzajamnom zaštitom upravljaju voditelji organizacijskih dijelova, smjena i drugih oblika organiziranja te stručne osobe zaposlene u Objektu.

Osobna i uzajamna zaštita obuhvaća:

- pružanje prve medicinske pomoći sebi i drugima
- provođenje preventivnih mjera zaštite od požara i gašenje početnih, odnosno manjih požara
- spašavanje plitko zatrpanih osoba iz ruševina
- spašavanje od poplava
- radiološko-kemijsku-biološku zaštitu
- korištenje priručnih sredstava za zaštitu i spašavanje

- korištenje skloništa, izradu i korištenje zaklona i drugih zaštitnih objekata
- zamračivanje objekata i prijevoznih sredstava i dr.

Za uspješnu osobnu i uzajamnu zaštitu ljudi potrebna je opremljenost sredstvima osobne i skupne zaštite od ratnih djelovanja i drugih opasnosti prema propisima nadležnoga tijela državne vlasti.

3.5. Plan prve medicinske pomoći

Važnost ove mjere potencira činjenica da se u navedenim uvjetima, u vrlo kratkom vremenu može javiti veliki broj ranjenih, povrijeđenih i psihotraumatiziranih osoba kojima je potrebno pružiti prvu medicinsku pomoć i osigurati trijažu, transport i smještaj u zdravstvenim ustanovama u kojima će im se pružiti stručna medicinska pomoć.

Provođenje mjere prve medicinske pomoći odvija se po načelu osobne i uzajamne zaštite, te samozaštite i samopomoći. Zakonska je obveza da se pomogne onome tko je ugrožen nekom opasnošću. U tome sudjeluju sami zaposlenici a osobito stručne ekipe. Osnovni zadatak radnika osposobljenih za pružanje prve pomoći je pružanje prve medicinske pomoći do dolaska Hitne medicinske pomoći. U pružanju prve medicinske pomoći koristit će se sva glavna, priručna i pomoćna sredstva. To mogu biti sanitetske torbice ili torbe bolničara, osobna sredstva kojima se mogu služiti zaposlenice. Prema Zakonu o zaštiti na radu, na svakih 20 zaposlenih osoba po smjeni, treba biti osposobljena jedna osoba za pružanje prve pomoći, a na svakih daljnjih 50 zaposlenih, po još jedna osoba.

Oprema za pružanje prve pomoći čuva se u ormarićima prve pomoći koji su smješteni u prostorima objekta. S unutarnje strane ormarića za pružanje prve pomoći treba biti izvješten popis osoba osposobljenih za pružanje prve pomoći te njihov broj telefona ili mobitela, kao i utvrđen postupak za postupanje sa ozlijeđenim osobama. Oprema za spašavanje nalazi se u Spremištu koje se nalazi u Skloništu u niskom prizemlju objekta.

U slučaju manjih povreda osobe provode samopomoć i međusobnu pomoć. Kod težih povreda, povrijeđene osobe prenose se nakon pružanja prve pomoći do zdravstvenih

ustanova ili se omogućava dolazak stručnih ekipa na mjesto nesreće. Voditelj Službe općih poslova omogućava pristup svim sredstvima pomoći koje se nalaze na objektu, te s osobama koje u tom trenutku odredi omogućava transport povrijeđenih do zdravstvenih ustanova ili dolazak stručnih ekipa na mjesto nesreće, ovisno o težini povreda.

Materijalni uvjeti za pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim i oboljelim osobama osiguravaju se nabavkom sredstava za osobnu i skupnu zaštitu.

3.6. Plan zaštite od požara

Ova mjera se izrađuje nakon službene kategorizacije objekta prema Zakonu o zaštiti od požara, te se onda čitav plan ugrađuje u Provedbeni plan zaštite i spašavanja. Zakonom o zaštiti od požara uređuje se sustav zaštite od požara kojim se planira zaštita, propisuju mjere zaštite za građevine, ustrojavaju subjekti zaštite, provode mjere s ciljem zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi i životinja, materijalnih dobara, okoliša i prirode.

U cilju zaštite od požara poduzimaju se organizacijske tehničke i druge mjere i radnje kako bi se otklonile opasnosti od nastanka požara, rano otkrile u cilju sigurnog spašavanje ljudi i životinja te sprječavanja i smanjenja štetnih posljedica požara, kao i utvrdili uzroci i otkljanjanje posljedica uzroka nastanka požara.

Zakon o Zaštiti od požara definira požar kao samopodržavajući proces gorenja koji se nekontrolirano širi u prostor.

Kao osnovni izvori nastanka požara mogu se detektirati:

- neispravne električne instalacije
- unošenje otvorenog plamena, zapaljivih tekućina odnosno njihovo nepropisno držanje, skladištenje i rukovanje
- nepridržavanja propisanih mjera zabrane pušenja
- svjesno ili nesavjesno vršenje opasnih radnji i kršenje zabrana od strane ovlaštenih osoba

- djelovanjem drugih vanjskih faktora (razbojničko i terorističko djelovanje, ratna razaranja, industrijske nesreće tehnoloških procesa drugih društava u okruženju)

Zbog veće količine zapaljivih materijala kao što je papir, boje, lakovi, razrjeđivači, ulja i maziva, u radnim prostorima je potrebno strogo provoditi mjere kao što su:

- redovni pregledi i ispitivanja te održavanje električnih instalacija
- opskrbljenost objekata sa dovoljnom količinom vatrogasnih aparata i njihovom redovnom servisiranju
- zabrana pušenja u objektu
- zabrana korištenja trošila sa otvorenom žarnom niti, kuhala i sl.
- zabrana unošenja otvorenog plamena, a poslove zavarivanja u objektima provoditi tek nakon što se primjene sve mjere zaštite od požara
- kontrola ulaza i izlaza u poslovne prostore objekta radi sprečavanja razbojničkih i terorističkih aktivnosti

Jedna od uzroka požara su i potencijalne eksplozije. Mogućnost nastanka eksplozije postoji u spremištima lakozapaljivih tvari te kotlovnica. Kao uzrok nastanka eksplozije navodi se:

- neprimjenjivanje osnovnih pravila zaštite na radu i zaštite od požara ili poremećaj u radnom ili tehnološkom postupku
- djelovanjem elementarnih nepogoda ili djelovanjem drugih vanjskih faktora.

3.7. Plan zamračivanja

Ova mjera se provodi samo u slučaju rata ili neposredne ugroženosti teritorijalne cjelovitosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske. U tu svrhu potrebno je osigurati potrebne snage i sredstva, te odrediti stupanj zamračivanja.

Zamračivanjem se umanjuje djelovanje agresora u noćnim uvjetima, te se otežava identifikacija ciljeva i točnost pogađanja napadnih sredstava. Ta mjera se provodi u

suradnji s elektrodistributivnim poduzećima, poduzećima prometa i drugim organizacijama prema svojoj djelatnosti.

Zamračivanjem se obuhvaćaju mjere i postupci maskiranja vlastitih svjetlosnih izvora i otvora koji mogu otkriti druge objekte, prometna sredstva i naselja.

5. ZAKLJUČAK

Sigurnost je jedan od temeljnih preduvjeta opstanka ljudskog društva u svim fazama njegovog razvoja. Sigurnost i zaštita na radu jesu temeljno ljudsko pravo i moraju biti obvezatan sastavni dio politike koji osigurava sustav nacionalne sigurnosti.

Svaka tvrtka, ustanova, institucija daje jasan naglasak upravo zaštiti svojih zaposlenika. U tu svrhu nije najvažnije samo udovoljiti zaposleniku stvarajući mu samo udobnost na radnom mjestu, osigurati mu materijalnu egzistenciju i sl. Važno je i predvidjeti razne mogućnosti ugroza za sigurnost zaposlenika za vrijeme radnog vremena, a isto tako i predvidjeti sigurno zbrinjavanje u slučaju da dođe do ostvarenja ugroza.

Uvođenjem nove suvremenije opreme i novih tehnika spašavanja javljaju se i nove opasnosti s kojima su suočeni spasioци te se nameće potreba za razvojem odgovarajućih mjera zaštite na radu. Prije poduzimanja mjera potrebno je prepoznati opasnosti i rizike koji se pojavljuju. Prepoznati rizike i opasnosti na način da se sistematski analiziraju postupci i radnje kroz uvježbavanja postrojbi za spašavanje. Kad se primijete rizici i opasnosti, potrebno je isplanirati organizacijske i tehničke radnje ili mjere zaštite da se takvi opasni postupci ne bi ponavljali.

Donošenjem ovog Provedbenog plana zaštite i spašavanja i određivanje odgovornih osoba za provedbu mjera iz Plana, samo je jedan korak u zaštiti. Daljnje napore treba usmjeriti na edukaciju i trening svih zaposlenika u pružanju pomoći u slučajevima ugroza.

“Pokušajte osobnom odgovornošću, samoedukacijom, ozbiljnim pristupom i djelovanjem pridonositi boljitku cijele Hrvatske i kvaliteti života njezinih građana.”

5. LITERATURA

[1] Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21)

[2] Zakon o sustavu državne uprave (NN 66/19)

[3] Pod zakonski akt Ministarstva unutarnjih poslova (NN 66/2021.)

[4] Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja i drugih relevantnih propisa (NN 66/21)

[5] Zakon o zaštiti na radu (NN 071/2014, 118/2014, 094/2018 i 096/2018)

[6] Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja

[7] Zakonu o zaštiti od požara

[8] Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko zagorske županije i Zagrebačke županije (NN 102/2020)

[9] Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

[10] <https://centarznr.hr/>

[11] <https://www.zagreb.hr/plan-djelovanja-civilne-zastite-grada-zagreba/148812>

6. PRILOZI

6.1. POPIS SLIKA Stranica

Slika br. 1	Prikaz tlocrta svih etaža u sklopu objekta te smjerova evakuacije s propisanim simbolima.....	10
Slika br. 2	Prikaz situacije objekta u odnosu na okolne objekte ili dijelove objekata.....	11
Slika br. 3	Oznake obavijesti.....	23
Slika br. 4	Plan evakuacije i spašavanja-situacija.....	24
Slika br. 5	Plan evakuacije i spašavanja-nisko prizemlje.....	25
Slika br. 6	Legenda plana evakuacije.....	26

6.2. POPIS TABLICA

Tablica br.1	Popis osoba odgovornih za provedbu evakuacije i spašavanja.....	8
Tablica br. 2	Brojevi telefona hitnih intervencija.....	18